

T.C.
ANKARA
3. İDARE MAHKEMESİ

Esas No: 2005/202
Karar No: 2007/2704

DAVACI: Rahmi Kumaş-Şimşek Sk. 22/18 A.Ayrancı/Ankara
DAVALILAR:1-Ankara Valiliği-Ankara
2-Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı-Ankara
VEKİLİ: Av. Ayşe Kürkçü Kızılkaya-Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ: Davacı, Ankara ile ilgili tanıtıcı amblemin belirlenmesine yönelik Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.01.2005 tarih 59 sayılı kararının; belirlenen amblemin Ankarayı temsil niteliği taşımadığını, bu ambleme karşı 1995 yılında açtığı davada Ankara 2. İdare Mahkemesince verilen 20.3.2001 gün ve E: 2001/330, K: 2001/1314 sayılı iptal kararının Danıştay Sekizinci Dairesince onandığını, iptal edilen amblemin aynen yeniden kabul edildiğini, 1995 yılına kadar yaklaşık yirmi yıl simge olarak kullanılan Hitit Güneşi Kursunun değiştirilmesinde kamu yararı olmadığını, amblemin Anayasanın başkent olarak belirlediği Ankara ve Cumhuriyet'in niteliklerine uymadığını, amblem değişikliği için öne sürülen gerekçelerin ciddi olmadığını iddia ederek iptalini istemektedir.

DAVALI ANKARA VALİLİĞİ

SAVUNMASININ ÖZETİ : 5272 Sayılı yasanın 81. maddesi ile Büyükşehir Belediyesine verilen amblem, flama belirleme yetkisine dayalı olarak alınan Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.1.2005 tarih ve 229 sayılı kararında amblemde yer alan şekillerin izah edilen anlamlarının Valiliklerince uygun görülerek onaylandığı, mevzuata aykırı bir işlemin tesis edilmediği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DAVALI ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE

BAŞKANLIĞI SAVUNMASININ ÖZETİ : Dava konusu meclis kararının 5272 sayılı yasanın 81. maddesi hükmü doğrultusunda tesis edildiği, Ankara 2. İdare Mahkemesince yetkisizlik nedeniyle iptal kararı verildiği, 5272 sayılı yasanın 81. maddesi ile sözkonusu yetkisizlik gerekçesinin ortadan kalktığı, dava konusu meclis kararı ile belirlenen amblemin Ankara'yı temsil etmediği, Cumhuriyet'in niteliklerine uygun olmadığı, laikliği gölgelediği ve kamu yararı gözetilmediği iddialarının maksadını aşar nitelikte olduğu, amblemdeki hilal ve yıldızların ülkenin bağımsızlığının, milletin birlik ve bütünlüğünün yansımaları olduğu, üstteki üç yıldızın şehirlerin istikbalinin parlaklığının ifadesi olduğu, yukarıya doğru yükselen minareler ile Atakule'yi sembolize eden figürlerin Ankara Hacettepe sırtlarından Ankaranın güneyine doğru bakıldığında görülen silüetin sembolize edilmesi olduğu, yıllarca Hitit medeniyetinin sembolü olan Hitit Güneşi Kursunun Ankara'nın amblemi olarak kullanılmasından vazgeçilerek gerçekten Ankara'yı temsil eden bir amblemin seçildiği, davacının kaygılarının haksız ve yersiz olduğu öne sürülerek davanın reddi gerekeceği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 3. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüşüldü.

Dava, davacı tarafından, Ankara ile ilgili tanıtıcı amblemin belirlenmesine yönelik Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.01.2005 tarih 59 sayılı kararının iptali istemi ile açılmıştır.

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan 5272 sayılı Belediye Kanununun ve bu Kanunun Anayasa Mahkemesince iptali üzerine 13.7.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5373 sayılı Belediye Kanununun "Ad Verme, Tanıtıcı Amblem ve Flama Kullanımı" başlıklı 81. maddesinde; cadde, sokak, meydan, park, tesis ve benzerlerine ad verilmesi ve beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerinin tespitine ilişkin kararlarda; belediye meclisinin üye tam sayısının salt çoğunluğu bunların değiştirilmesine ilişkin kararlarda ise meclis üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun kararının aranacağı, bu kararların mülki idare amirinin onayı ile yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Ankara'nın simgesi olarak Hitit Güneş Kursu kullanılmakta iken Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yeni bir amblem belirlenmesi amacı ile açılan yarışma sonucunda Murbe 1 rumuzlu içinde hilal ve yıldızlar ile üstte üç yıldızın ve yukarıya doğru yükselen minareler ile cami kubbesi ve Atakule figürlerinin bulunduğu amblemin seçildiği ve önceki amblem yerine bu amblemin tanıtıcı bayrak olarak kullanılmasına ve yeni simgenin 50 yıl boyunca değiştirilemeyeceğine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Meclisince 29.6.1995 tarihli ve 486 sayılı karar alındığı, kararın onaylanmak üzere gönderildiği Ankara Valilik Bayrak İnceleme Komisyonunun 05.07.1995 tarihli ve 1995/4 sayılı kararı ile 1580 sayılı yasa ile 3030 sayılı yasanın belediye meclislerine tanıtıcı bayrak belirleme yetkisi vermediği ve öte yandan Tanıtıcı Bayrakların Kullanma İzni ve Tescilli İşlemlerine ait Yönetmelik uyarınca da anılan tanıtıcı bayrağın Ankara'nın tarihini ve kültürünü yansıtmadığı, Ankara'yı tanıtıcı amblem ve bayrakların Atatürk, Meclis ve Cumhuriyet'i simgeleyen bir kompozisyonla belirlenmesi gerektiği vurgulanarak istemin reddedildiği, davalı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığınca kararın uygulamaya konulması üzerine davacı tarafından anılan Meclis kararının iptali istemi ile açılan dava sonucunda Ankara 2. İdare Mahkemesinin 20.3.2001 günlü ve E: 2001/330, K: 2001/1314 sayılı kararı ile tanıtıcı bayrak belirleme konusunda yetkisiz olarak anılan kararda hukuka ayarlık bulunmadığı gerekçesiyle işlemin iptal edildiği, anılan kararın Danıştay Sekizinci Dairesince onanarak kesinleştiği, dava konusu 14.1.2005 tarihli ve 229 sayılı meclis kararı ile ise karar tarihinde yürürlükte olan 5272 sayılı Belediye Kanununun 81. maddesinde öngörülen beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerinin tespitinde karar alma yetkisine dayalı olarak daha önce kabul edilmiş olan amblemin aynen kabulüne karar verildiği ve anılan kararın Ankara Valiliğince onaylandığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu Meclis kararında; amblemin anlamı "Hilal ve yıldızlar:Ülkemizin bağımsızlığının, milletimizin birlik ve bütünlüğünün Ankara Büyükşehir Belediye amblemindeki yansımasıdır.Üstteki Üç Yıldız şehrimizin istikbalinin parlaklığını ifade etmektedir.Yukarıya doğru yükselen minareler ile Atakule'yi sembolize eden figürler Ankara Hacettepe sırtlarından Ankara'nın güneyine doğru bakıldığında görülen silüetini sembolize edilmesidir." olarak ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen 81. madde ile belediye meclislerine, beldeyi tanıtıcı amblem, bayrak ve flama belirleme konusunda karar alma yetkisi tanınmış ise de bu yetkinin usul ve amacına uygun olarak kullanılması yönünden yargısal denetime tabi olduğu, belediye

meclislerince belirlenecek beldeyi tanıtıcı amblemin şehrin kendine özgü tarihsel ve kültürel kimliğini yansıtması gerektiği, ancak böyle bir belirleme ile yetkinin amacına uygun kullanıldığından söz edileceği hususunda duraksama bulunmamaktadır.

Davalı idarece uzun yıllar tanıtıcı bayrak olarak kullanılan Hitit Güneş Kursunun Ankarayı yeterince temsil etmemesi değişiklik nedeni olarak ortaya konulduğundan yeni amblemden Ankarayı tanıtıcı özelliğinin varlığının irdelenmesi gerekmektedir.

Tarihsel geçmişindeki Hitit, Frig, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı etkileri ile kültürel dokusu şekillenen Ankara; günümüze yansıyan kentsel kimliğini ağırlıklı olarak Ulusal Kurtuluş Savaşımız sırasında da yönetsel merkez olarak kullanılan Türkiye Büyük Millet Meclisinin bulunduğu yer olmasından ve Ulu Önder Atatürk öncülüğünde yeni kurulan Türkiye Cumhuriyetinin başkenti niteliğine kavuşmasından almaktadır. Başkent olduktan sonra hızlı bir sosyal, ekonomik, siyasal, askeri ve kültürel gelişime sahne olan Ankara'yı tanıttacak amblem, kentlin dönüşümünde temel etken olan Cumhuriyet'in çağdaş uygarlığı temel alan felsefesi ve dayandığı değerlere işaret etme açısından da büyük önem taşımaktadır. Buna karşın uyumsuzluk konusu amblemden kullanılan görsel öğelerin, ayrı ayrı ve bir bütün olarak kompozisyonu ile Ankara'nın kendine özgü karakteristiğini, tarihsel ve kültürel kimliğini yansıttığından söz edilemez. Kaldı ki aynı amblemle ilgili onaylanmak üzere gönderildiği Ankara Valiliği Bayrak İnceleme Kurulunun 5.7.1995 tarihli kararında da onaylamama gerekçesi olarak bu yöndeki eksikliğe vurgu yapılmıştır.

Diğer yandan dava konusu kararda amblemden kullanılan simge ve işaretlerin ayrı ayrı anlamına yer verilmiş ise de, amblemden söz konusu anlamların ortalama bir bilinç ile doğrudan çıkarımını olanaklı kılan açıklık ve anlaşılabilirlik özelliği bulunmamaktadır. Somut biçimde ortaya konulan tek unsur olan yukarıya doğru yükselen minareler ile Atakule olarak adlandırılan yapıyı sembolize eden figürlerin Ankara Hacettepe sırtlarından Ankara'nın güneyine doğru bakıldığında görülen silüeti sembolize ettiği ifade edilmekte ise de bunun da Ankara'yı tarihsel ve kültürel derinliği ve ağırlığı ile orantılı biçimde tanıtıcı öğe olarak kabulüne olanak bulunmamaktadır.

Sonuç olarak; anılan 81. maddenin verdiği yetki uyarınca, Hitit Güneş Kursu ambleminin Ankara kentini tanıtıcı özelliği olmadığından bahisle değiştirilerek yerine değişiklik amacına aykırı ve Ankara'yı kendine özgü kimliği ile tanıtıcı nitelikte olmayan figür ve şekillerden oluşan amblemin belirlenerek kabulüne ilişkin dava konusu Ankara Büyükşehir Belediye Meclis kararında hukuka ayarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 50.60 YTL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün içinde Danıştay nezdinde temyizi mümkün olmak üzere 12.12. 2007 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN	ÜYE	ÜYE
H.NEŞE SARI	BEDRETTİN İŞILDAK	VEDAT AYDOĞDU
27055	32656	101826

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı	:11,20
Karar Harcı	:11,20
Posta Giderleri	:18,20
TOPLAM	40,60 YTL

YÜRÜTMİYİ DURDURMANIN REDDİ

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No: 2008/5569

Temyiz İsteminde Bulunan ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen:

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı-ANKARA

Vekili: Av. Vandan Yılmaz (Aynı yerde)

Diğer Davalı: Ankara Valiliği

Karşı Taraf: Rahmi Kumaş- Şimşek Sk.No:22/18 A.Ayrancı/ANKARA

İstem Özet: Ankara İli ile ilgili daha önce kabul edilmiş olan amblemin aynen kabul edilmesine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.1.2005 gün ve 229 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada; dava konusu işlemi iptal eden Ankara 3. İdare Mahkemesinin 12.12.2007 gün ve E:2005/202, K:2007/2704 sayılı kararının, hukuka aykırı olduğu öne sürülerek, 2577 sayılı Yasanın 49. ve 52. maddeleri uyarınca temyizden incelenerek bozulması ve yürütülmesinin durdurulması istemidir.

Danıştay Tetkik Hakimi Nihat KOÇAK'ın Düşüncesi: İstem reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Leyla KODAKOĞLU'nun Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler, temyiz edilen kararın yürütülmesinin durdurulmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 52. maddesi uyarınca istemin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenler İdare Mahkemesi kararının yürütülmesinin durdurulmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden, yürütmenin durdurulması isteminin reddine 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 52. maddesi uyarınca 02.07.2008 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Üye	Üye	Üye	Üye
Ayla Sıddık ALKIVILCİM YILDIZ	Dr. Tacettin ŞİMŞEK	Alaattin ÖĞÜŞ	Cem ERBÜK